

aalto-yliopiston ylioppilaskunta
aalto-universitetets studentkår
aalto university student union

AYY:n kielipolitiikka

Sisällysluettelo

1	Johdanto: AYY:n kielipolitiikan ”mitä, miksi ja kenelle”.....	2
2	Kielenkäytön kontekstit ja kielipolitiikka.....	2
2.1	Viralliset tekstit ja tapahtumat.....	2
2.2	Vähemmän viralliset tekstit ja kanssakäymiset.....	3
2.3	Viralliset julkiset tilat ja opasteet.....	4
2.4	Vapaaehtoiset.....	4
2.5	Yhdistykset.....	4
3	Sisäinen tarkistusprosessi.....	5

I Johdanto: AYY:n kielipolitiikan ”mitä, miksi ja kenelle”

Mitä?

Yhdenvertaisuutta edistävä kielipolitiikka on suunnitelma siitä, miten saavutetaan inklusiivista kielenkäyttöä Aalto-yhteisössä. Sen tarkoitus on voimaannuttaa Aalto-yhteisön jäseniä käyttämään kieltä yhteisön jäsenten mukaan ottamiseksi. Tämä dokumentti on linjassa AYY:n arvojen, linjapaperin, strategian sekä sen on tarkoitus olla myös linjassa yhdenvertaisuussuunnitelman kanssa.

Kielipolitiikassa inklusio on määritelty siten, että kaikki pystyvät osallistumaan valitussa yhteisössään riippumatta henkilöön liittyvistä ominaisuuksista, kuten etnisyydestä, kansallisuudesta, sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, vammasta, iästä, uskonnosta tai poliittisesta mielipiteestä.

Miksi?

AYY on sitoutunut korjaamaan rakenteellista epätasa-arvoa. Kielen kautta ilmaistaan ja toistetaan rakenteellista epätasa-arvoa. Muuttamalla kielen käytön tapaa voidaan kiinnittää huomiota rakenteisiin ja haastaa niitä.

Kenelle?

Tämä dokumentti koskee AYY:n edustajistoa, vapaaehtoisia, hallitusta ja työntekijöitä. Kielipolitiikka perustuu käytänteisiin, joita AYY-yhteisön jäsenet suosittelevat ja pitävät inklusiivisina.

2 Kielenkäytön kontekstit ja kielipolitiikka

Tässä osiossa kuvataan kielenkäytön konteksteja ja käytäntöjä moninaisten vähemmistöjen mukaan ottamiseksi.

2.1 Viralliset tekstit ja tapahtumat

Yliopistolain ja AYY:n sääntöjen mukaan AYY:n viralliset hallinnolliset kielet ovat suomi ja ruotsi. AYY:n sääntöjen mukaan myös englanti on virallinen kommunikointikieli.

2.1.1 Viralliset tekstit

Virallisia tekstejä käännetään pääasiallisesti kolmelle kielelle, jotka ovat suomi, ruotsi ja englanti. Virallinen teksti tulisi käntää jos

- a) sitä tullaan lukemaan myös tulevaisuudessa *ja/tai*
- b) teksti sisältää oleellista tai tarpeellista tietoa monikieliselle yleisölle

Esimerkkejä AYY:n virallisista teksteistä ovat mm.:

- tiedotteet, kannanotot ja blogipostaukset nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa
- informatiiviset nettisivusisällöt
- julkiset hallinnolliset dokumentit, kuten ohjesäännöt ja strategia
- nettisivujulkaisut
- edustajiston esityslistat ja päätökset

Näiden asiakirjojen tulee olla saatavilla, yhdenmukaisia ja ajantasaisia kaikilla kolmella kielellä. Joissain tilanteissa voidaan harkinnan mukaan kääntää ainoastaan otsikot ja pääkohdat.

2.1.2 Viralliset tapahtumat

Viralliset tapahtumat edustavat AYY:tä organisaationa koko yhteisölle, ja niiden pitäisi periaatteessa olla saavutettavia osallistujille tai yleisölle vähintään kaksikielisenä sekä tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan kolmikielisinä¹. Jos tulkkausta tai livetekstitystä käytetään, pääasia on ottaa osallistujat järjestelmällisesti huomioon; kolmikielisyyttä ei ole välttämätöntä toteuttaa hinnalla millä hyvänsä.

Esimerkkejä kaikille jäsenille järjestettävistä virallisista AYY:n tapahtumista:

- edustajiston kokoukset
- AYY:n vuosijuhla
- AYY:n viralliset koulutukset

2.2 Vähemmän viralliset tekstit ja kanssakäymiset

Kommunikaatiotilanteissa, joissa virallisen tulkkauksen ja käännöksen kriteerit eivät täyty, on tärkeää arvioida kohdeyleisö ja olla kielellisesti joustava.

Kielellinen joustavuus AYY:n kommunikaatiossa mahdollistaa ”translanguaging”-käytännön, jossa sekoitetaan joustavasti eri kieliä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että

- käytetään henkilökohtaisia kieliresursseja (esim. suullista ja kirjallista kieltä, metalingvististä tietoa, kulttuuritietoa yms.) sujuvoittamaan kommunikaatiota
- vaihdetaan joustavasti kielten välillä sujuvan kommunikaation luomiseksi
- kysytään kollegoilta apua kieliversioiden laatimiseen ja oikolukuun
- kieliresursseja käytetään, jotta kaikki paikallaolijat ymmärtäisivät tapahtuman kulkua ja voisivat osallistua
- otetaan huomioon henkilöt, jotka eivät ole paikalla mutta saattavat haluta tietoa tilanteesta jälkikäteen.

Kielellisen joustavuuden helpottamiseksi AYY ylläpitää toimintakulttuuria, jossa osallistujat voivat vapaasti kysyä silloin kun eivät ymmärrä. Kanssakäymistilanteissa merkityksiä tulkitaan ystävällisesti ja myötätuntoisesti. AYY myös kehittää vähemmistöjen kanssa työkaluja, jotka auttavat yhteisön jäseniä kommunikoimaan inklusiivisesti.

¹ Simultaanitulkkaus on yleisin tulkkauksen muoto konferensseissa ja päätöksentekotilanteissa, ja se on myös yksi kalleimmista tulkkauksen muodoista. Se ei kuitenkaan ole ainoa tapa hoitaa tulkkausta. Esimerkiksi pienemmissä palavereissa tai keskusteluissa konsekutiivinen tulkkaus on paljon yleisempi muoto. Juhlissa ja tapahtumissa asioimis- tai kulttuuritulkin käyttö voi olla riittävä. Jälkimmäisessä tapauksessa voidaan nimittää vertainen tai vapaaehtoinen tähän tehtävään.

2.2.1 *Vähemmän viralliset tekstit*

Vaikka teksti ei täyttäisi virallisen käännöksen kriteerejä, virallista käännöstä voidaan silti pyytää tarvittaessa. Näitä käännöksiä ei kuitenkaan priorisoida. Vähemmän virallisia tekstejä tuotetaan ja käännetään ensisijaisesti itse tai pyydetään kollegoilta apua.

Vähemmän virallisia tekstejä ovat mm.:

- tapahtumakutsut
- ilmoittautumislomakkeet
- blogipostaukset, joilla on vain yksi kieliryhmä kohderyhmänä
- sähköpostit
- Teams- ja Telegram-keskustelut
- toimiston sisäiset presentaatiot

2.2.2 *Vähemmän viralliset kanssakäymiset*

Vähemmän virallisissa kanssakäymisissä tavoitteena on kaikkien läsnäolijoiden mukaanotto.

Vähemmän viralliseen kanssakäymiseen kuuluu esimerkiksi:

- tapahtumat
- palaverit
- käytävä- ja keittiökeskustelut

2.3 **Viralliset julkiset tilat ja opasteet**

Tieto on saatavilla kolmella kielellä. Kielten järjestys on joko sattumalta valittu, tai kielet ovat siinä järjestyksessä, joka tavoittaa kohderyhmän parhaiten, mikäli se on tiedossa.

2.4 **Vapaaehtoiset**

Vapaaehtoiset sitoutuvat AYY:n arvoihin, politiikkaan, strategiaan ja tarkoitukseen. Vapaaehtoisille tarjotaan näihin teemoihin ja AYY:n kielipolitiikkaan liittyvää koulutusta.

2.5 **Yhdistykset**

AYY tarjoaa koulutusta ja konsultointia liittyen kulttuurienväliseen kommunikaatioon, peruskäännösten tekemiseen sekä vertaistulkkaukseen.

3 Sisäinen tarkistusprosessi

Moninaisuuden ja mukaan ottamisen piirteet eivät ole staattisia, ja kieli muuttuu ajan myötä. Myös opiskelijoiden tarpeet muuttuvat, joten inklusiivisen ja opiskelijakeskeisen politiikan tulee olla rakennettu siten, että politiikkaa voidaan tulkita tavalla, joka heijastaa opiskelijoiden ajankohtaisia tarpeita.

AYY tekee yhteistyötä yhteisön vähemmistöjen ja kansainvälisten opiskelijoiden edustajien sekä Aallon kanssa ja kokoaa 'vähemmistöpaneelin' opiskelijoista, jotka identifioituvat vähemmistöjen edustajiksi. Paneelin tarkoituksena on kehittää ja arvioida inklusiivisia käytäntöjä.

Vähintään joka toinen syksy kokoontuva paneeli voi myös esittää strategisia toimenpiteitä ja muutoksia kielipolitiikalle. Vähemmistöpaneeli on myös mukana kehittämässä inklusiivisuutta edistäviä työkaluja.

AYY:n yhdenvertaisuudesta vastaava työntekijä vastaa vähemmistöpaneelin koordinaatiosta.

Edustajisto päättää muutoksista tähän dokumenttiin.